

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 50. ANUL XVI.

Sabiu, in 23 Iunie (5 Iul.) 1868.

Telegrafulu este de doua ori pe septe-mana: joi si Dumineca. — Prenume-ratiunea se face in Sabiu la expediti-a foiei pe afara la c. r. poste, cu bani-ga prin scrisori francate, adresele catre expeditiura. Pretulu pnenumerati-unei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pen-tru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe anu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 po. 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2. cr. si pentru a treilea repetiti cu 3 1/2. cr. v. a.

Evenimente politice.

Sabiu 22 Iunie.

Legea sanctionata in privinta bisericii gr. or. a trecut si prin casa magnatilor si s'a publi-catu in foia oficiala dela 2 Iuliu n. Insemnatatea acestei a pentru romanii gr. or. din Ardelu si Un-garia e de mare intensitate. Ramane acum sa o seie cuprinde si folosi in interesul prosperarei ce-lu garanteza acelu pre cari i priveste.

Despre cestiunea Croatiei aflam ca in siedin-tia de incheiere prin influinta lui Deak si Ghiczzy se va apropia de o deslegare favorabila.

Principele Milano a sosit de multu in Belgradu, a fostu intmpinatu cu cele mai vii ovatiuni din par-tea poporului serbescu si in fine alaltaeri fu alesu si proclamatu de Scopcina Domnitoriu alu Serbiei. Langa densulu, fiindu minorenu, s'a alesu o regen-tia de trei membri in persoane: Blasnovici, Iovan Ristic si Iovan Gavrilovici.

Procesulu pentru omorul comisu asupra prin-cipelui inca nu e terminatu si in catu s'a desvol-tatu pana acum, urditorii crimei inca nu suntu des-coperiti.

Unulu dintre partasi la complotulu conjuratu a sup'a principelui Michailu, capitanulu Marzovici, fu condamnatu la morte si executatu in fat'a unei multimi de poporu, carea in simtiemintele sele de resburare, in locu se siba compatimire cu ese-cutatulu, striga asupra: „bestia, fera“

Din decursulu procesulu de pana acum, si precatu se afla publicatu se vede ca conjuratiunea s'a estinsu preste marginita Serbiei. Pavelu Radovanoviciu se vede ca au fostu conducatoriulu conjuratiunei. Elu, in fruntea unoru progressisti de nationalitate ser-besca, voia a da legu fundamentale de siatu unu caracteru mai democraticu de cum au acum, si spre sfersitulu acest'a caut'a mijloci schimbarea regimu-lui. Pentru punerea in lucrare a planulu se ceru sume de bani si nimenea nu era in stare a ajuta in privinta acest'a afara de Karageorgievici. Acet'a fu causa cea de capetenia de se pose capulu con-juratiunei in legatura cu familia esprincipelui. Rea-ducerea prietelului esilatu pre tronulu serbescu e nu-mai cu condituni primita in programu conjuratiunoru si deca principele nu s'aru fi invoitu cu conditiu-nile, conjurati aveau de cugetu a prohiama repu-blica. In actiunea de acusa nu se defasiura mai departe, care era sa fia efectulu ulterioru alu schim-barei regimulu, nu se seie adeca deca era sa se descatareze „resbelulu santu“ contra simluniei, seu altu ce-va. In simlu conjuratiunei a fostu doue feliori de coosilie: unulu mai strimtu si altulu mai largu. Numai cei partasi la celu dintaiu scieau de mort'a principelui Michailu, carea fu decisa de-finitiv cu finea lui Aprile. Acest'a era se fia in-ceptulu unei macelarii, in carea se cadia mai multu barbati insemnati ai natiunei serbesci dreptu victima. Detairile ce se descoperu cu ocazinea investigati-unilor infatisieza pre conjurati nefavorabilu; revolu-tiunea loru la o fapta atatu de grava pare a fi unu fanatismu fara de nici o consideratiune a im-pregiuratiunoru politice din prezentu.

Diet'a Ungariei.

In siedintia dela 23 Iunie se ocupa cu pa-sulu din legea sarei in comitatulu Mar-muresiului. Comissiunea centrala propusese 4 fl. 80 xr. Bonis 4 fl. si Kur-cz 4 fl. 50 xr. astadi propune Varady reduc-rea pretulu la 4 fl. 50 xr. Szaploneczy spriginsece acet'a propunere, pre candu mai multu insi suntu de parerea lui Bonis. In fine se pri-mesce propunerea comissiunei.

Venindu la ordine unu tratatu de navigatiune incheiatu cu Angli'a se afla ca si in acest'a titula-

turele suntu false ca si in celu incheiatu cu Prus-sia. Aceste se modifica la desbateru speciale.

Ministrulu de culte raspunde la interpelatiunea lui Simonyi in afaceri de culte si scole. Ministrulu dechiaru ca in bugetulu anulu prezentu, incatu s'a pu-tutu, a fostu impartasite tote cultele religioniloru recepte. A multimi trebuintele totororu confessiuniloru, dupa intelesulu legiloru din 1848, acum nu e in stare regimulu: odata, pentru-ca starea financiata e de asi'a, a dou'a unele biserici nu voru sa primesca s'byventiune dela statu, sub cuventu, ca sa nu li se vateme autonomi'a. Ceea ce a pututu face s'a facutu pentru scolele poporale. Scol'a poporala e tere-nulu, pre care se pote face si trebuie sa se faca forte multu, prin introducerea instructiunei obligate pentru trei milione de copii de scola si prin imbun-etatirea starei sociale si materiale a invetiatoriloru poporali. In diu'a aceea voru ajunge legile din 1849 la celu mai frumosu rezultatu alu loru, candu legea scolei poporale, dela carea va asterne unu pro-iectu, se va vota de dieta. Precum e de ipsa pen-tru aventulu materialu alu unei tieri o comunica-tiune de drumuri bone asi'a e si pentru celu inte-lectualu de lipsa scole bune.

Interpelantele e multamitu cu responsulu mi-nistrului. Casa intriga a acompaniatu multamirea interpelantulu.

Se continua mai departe legea in privinta ta-bacului.

In siedintia dela 24 Iunie raspunde ministrulu de culte si instructiunea publica la interpelatiunea lui Csana dy in privinta unei legi pentru e-galitatea confessiuniloru. Responsulu la interpelati-une culmineza in doue impregnari, pre cari le es-pone ministrulu inaintea casei. Acestea suntu si-tuatiunea extraordinaria, in carea se gramadescu agende preste agende, cari nu suferu amanare; de multe ori trebuie cu parere de reu se veda ca lu-cruri de cele mai de lipsa trebuie sa se amane, pen-truca nu ajunge nici tempulu; spre ale pute lua inainte. A dou'a impregiurare suntu parerile ministrului si punctulu seu de manecare in privinta acest'a. Pan-tulu de manecare alu ministrului in privinta e-galitati ei confessiuniloru este a nu se areta indeferentu catra nici un'a din deferitele confessiuni; pentru ca cu religiositatea generala sta in legatura buna starea statulu. Statulu nu pote fi nici odata mai asigu-ratu, ca deca se va pote radma pre religiositatea cetatieniloru sei. Ministrulu doresce a cunoasca mai intaiu parerile confessiuniloru in cestiuni secundarie, insa cu tote aceste momentuose, precum suntu, tre-cerile dela o religiune la cealalta si crescerea co-piloru din casatorii mestecate. Dupa ce va fi ca-stigatu informatiuni de ajunsu in privinta acest'a va pote sa aduca proiecte de lege cari se intre-gesca, intentiunile legiloru dela 1848.

Csana dy nu e multamitu cu responsulu si si reserv'a dreptulu de a reveni la acet'a afacere.

Dupa acest'a se statorcesce bugetulu casei pen-tru lun'a lui Iunie si comissiunea centrala refer-za despre proiectulu in privinta prolongiei in-demnitatii pana la finea lui Septemvru. L' dorintia ministrului de finantie, acestu obiectu insem-natu se pune pre diu'a urmatoria la ordinea dilei.

Se continua, dupa o pauza de 10 minute desba-terea speciale a legi in privinta tabacului. Dupa terminarea acest'a se ia inainte legea pentru con-tributiunea spirituoselor, carea se desbata in generalu si specialu in acea di.

Sabiu 20 Iunie (2 Iuliu).

„Hon“ aduce in nrulu 147 de sambata 27 Iunie o corespondintia datata din Sabiu 27 Iunie a. c. In urm'a acelei corespondintie gimnasiulu reg. de statu de aici, e poreclitu o colonia germano-cehica, carea

desnationalizeza scolari si ii instraineza de patri'a ungresca; in acelu gimnasiu, dice corespondintia cestiunata se urmarescu tendintie ostile ungariloru, argumentulu chiaru e festivitata maiala dela 27 Maiu a. c. la carea sa cantora numai canteco ro-manesci si se escutara numai jocuri romanesci. Dlu tramitietoriu anonim, inse forte neubitoriu de onore, carele preste alte mai pune in gur'a u-nui'a dintre profesori espectoratiuni ce amenintia cu crudimile unei nopti bartolomeiane, se vede a fi preocupatu in cugetarile sele condamnabile, de a pune in scena, cu ori ce pretiu, o agitatiune scan-dalosa. Elu asi'a dara si onorab. redactiune a diuariului „Hon“ sa considere, ca noi stimamu tendintiele si prestatiunile profesoriloru asi'a numiti straini dela gimnasiulu reg. de statu, cu atatu mai virtosulu, cu catu ei (scopulu loru celu adeveratu e a avea inaintea ochiloru instructiunea scientificu in intelesu riguros) se voru feri mai tare de a deosi scola la o arena de agitatiuni politice, in in-telesulu denunciatiuniloru miute in fiere si veninu, ale raportatorulu famosu din „Hon“. Ni gratulam u-ne si inaltulu regimu, deca acelu unu l u adeve-ratu profesorulu ungrescu alu institutulu si safelitu lui, voru lupta si mai departe in desiertu contra pro-cederei corpulu profesorulu, care corpu e nepart ni-toriu si credinciosu missiunei sele; dechiaramu in sa ca nu amu dorf sa vedemu acet'a lupta, pentru ca noi nu avemu alta consideratiune pentru acelu u-nu icu adeveratu profesorulu ungrescu, decatu cea mai adenca parere de reu ca a adusu lucrulu la o cercetare disciplinaria, carea spre dann'a realata junimeii studiöse si a renumelui bunu a institutulu inca nu e terminata. Deca rezultatu cercetarei nu aru fi departarea acelu'a, atunci ne vomu vedea si-liti a ne indropta cu o petitiune la dregatoriile cele mai inalte. Pentru ca suntemu de acea convingere, ca opera cea mareta a complanarei interne nu se impaca nici deatu cu incercarile de missiune uni-laterale nationale, manate pana la estremo, cari lo-vescu in fatia situatiunea afaceriloru publice, refe-rintiele locale si adeverulu, si cari agitaza si pro-ducue amaraciuni. Noi vedemu in acest'a mai multu o agitatiune contra regimulu, carea e de natura de a provoca greutati nove, in locu de a obli pre cele deja esistande. Amu trebuitu sa ne miramu forte candu amu veditu omeni de sorta amintitolu domnu si a unui'a din suplentii ungresci din institutu, ca pateza persone de positiune inalta si prin ele pre regimu. Noi amu auditu adeca din isvoru cre-dibilu, ca se lauda cu epistole, prin cari respectivii suntu insarcinati a sonda si a areta simtiemintele ungarofile seu anti-ungare ale profesoriloru, ca factu pressione prin totu felulu de machinatiuni spre a constringe la magiarisare, ca tituleza pre copii de nemtiu schwab si nu ascundu ur'a pre fatia catra romani. Videant consules ne quid respublica detri-menti patiatur.

Sabiu 21 Iunie 1868.

Deca n'amu fi amici adeverului si inimici ai neadeverului, nu ne-amu mai lua tempu a ne mai ocupa si cu refrangerea unoru sciri cu corne si luate din veniu, cum suntu cele publicate in dilele trecute cu privire la prof. si tinerimea dela gim-nasiulu de statu de aici, in unele diuarie magiare si anume in diuariulu magiaru „Hon“ nr. 147 sub ditto Sabiu 23 Iunie si „Magyar Polgar“ nr. 77. Nu voimu a ne face aperatorii nimenui, dara sim-tiulu adeverulu, cum si considerarea importantei unui institutu publicu, a carui onore suntemu da-tori a o opera, ne indemnara a grai cate-va cuvinte, in privinta corespondintiei Sabiane publicate in susu amintitele diuarie magiare, fara in sa a ne simti chiamati, cu atatu mai putnu a ave voia, ca sa ne

demitemu in polemii lungi si seci cu atare D. corespundente.

Noi cari, ca tati de familia, ne interesamu de crescerea filorui nostri, amu urmaritu cu cerut'a atentiune propunerile si portarea profesorilor (fia bohemi, fia german, totu atat'a.) dela numitulu institutu, dara in interesulu adeveralui, debuie sa recunoscemu, cumca n'amu observatu nici o directiune antipatriotica, si anti-nationale in privinti'a crescerei si instructiunii tinerimei nostre, ce studieza la acestu institutu; ba din contra, dupa modest'a-ne opiniune cutediamu a afirma, cumca amu ayutu ocaziune, mai alesu in anii din urma, a ne convinge, ca individii aplocati ca prof. la numitulu institutu, prevediuti cu calitatile si pregatirile recerute, cu putine exceptiuni, si-au datu tota silnti'a a cresce o tinerime solida, morale si cu temeiu instruita in studiile prescrite. Ceea ce se vede desce si de acolo, ca de sub conducerea loru an esitu mai multi barbati folositori patriei, cari astadi se afla in servitiu publice si facu onore institutului, in carele au studiatu.

Deca cu ocaziunea Maiailui din 27 Maiu a. c. s'au auditu intre tinerime vorbindu mai multu romanesce si germanesce, caus'a e prea naturale, adeca: aceea, ca maiortatea cumpentoria a tinerimei studiose nu o formeza magiarii, ci romanii in prim'a linia, apoi germanii in a dou'a linia, asiadara, se intielege de sine, ca acesti'a au preferitu a conversa in limba loru; au dora D. coresp. aru fi pretinsu, ca si acesti'a de odata numai decatu se vorbesca unguresce? Bine-voiesca Dlu coresp. a luá la mana programele acestui Gimnasiu din anii precedenti, seu celu putinu din an. tr. 1866/7, si se va convinge, ca in anulu scol. tr. a studiatu la acestu institutu 238 romani, 126 germani si numai 67 magiari. Cam acest'a este proportiunea scolariiloru dupa nationalitate, si in anulu scol. curente. — Cumca tinerimea nu se conduce in directiunile presupuse de d. coresp., dovéda 'e si poporatiunea acestui Gimnasiu, carele e unulu din cele mai frecuentate institute in patria.

Credemu dara, ca D. coresp. aru face mai bunu si mai bine-venitu servitiu si patriei si nationalitatiloru din patria, decu aru conluera intr'acolo, ca limba maiortatiei scolariiloru dela acestu institutu se fia mai bine considerata, ca prin acest'a s'aru pune unu temeiu si mai solidu la infratirea nationiloru din patria; cari, ori si cum fiindu menite de prevedintia a locui in comunu in acest'a tiera multa cercata, voru debuie mai tempuriu ori mai tardiu, se devina la aceea coavingere, cumca numai pre bas'a unei continelegeri infratiosci si respectarii in primum multa te se pota in-

temeiu in florirea si prosperarea patriei.

Cuesday 23/11 Iuniu 1868.

Crud'a morte rapi din mijloculu nostru pre bunulu barbatu Ioann Siandoru in etate de 64 ani; densulu astadi fa petrecutu la cele eterne, plansu fiindu nu numai de jalnic'a sea familia, dara si de sute de omeni miseri, cari i-si aflau mangaierea si ajutorulu la bunulu loru Patronu Ioane Siandoru. Acestu barbatu, pre langa portarea sea cuviinciosa morale au fostu dotatu de Ddieu si cu o stare frumoasa materiale, din carea a sciutu cu mana cumpetata se imparta ajutore pre la scolele si zidindele biserici serace din tiantulu „Gurei Muresului“. La immormentarea lui, pre langa nenumeral'a multime a poporului romanu din giuru, au asistatu din departari insemnate notabilitati de felicitate nationi. Protopopulu respectivulu tracta, prin cuventarea sea adeveralu funebrele, a sciutu se storca lacrimi inca si din cea mai impietrita anima a strainului, aratandu cu vocea sea oratorica daun'a si durerea cea mare causata prin smulgerea din sinulu nostru a acestui repausatu. Fia-i tierana usiora si memoria neuitata! —

G. C.

Protocolulu.

Siedintiei VIII.

(ordinaria)

Inta din partea directiunii asociatiunii nationale aradane pentru cultura poporului romanu in Aradu in 14 Iuniu nou 1868.

de fatia au fostu.

Presiedinte: Mironu Romanu directoru secundariu. Comemeri: Emanuilu Missiciu perceptoru, Ioane Goldisiu esactoru, Ioane Popovicu Desseanu, Er. Atanasiu Siandoru si Ioane Rosiu, notariu Petru Petrovicu.

61. Protocolulu siedintiei a VII extraordinarie tinenta in 2 Iuniu nou a. c. cetindu-se, s'a autentiatu.

Determinatu:

Ce se ie spre cunoscintia.

62. Oficiulu regescu ungaricu de contributione din Pancot'a sub datulu de 18 Maiu a. c. Nr. B. L. 359 — 1866 cu reducere la ordinatiunea ministeriala de finantie dn 9 Maiu a. c. Nr. 22,032 intimata prin emisulu Inspectiunii finantarie aradane din 15 Maiu a. c. Nr. $\frac{211047}{567}$ face cunoscutu ca suma percentationiloru ce obvine dupa lasamentulu repositulu Iov'a Cresticu s'a rectificatu la

611 fl. 37 $\frac{1}{2}$ cr. v. a.; fiindu sum'a acest'a in terminu de 8 zile a se solvi din partea asociatiunii ca erecele primariu alu lasamentulu susatinsu. —

In care obiectu presiedintele directoriu secundariu, pre langa estradarea actelor, numai decatu a postitu pre d. fiscalu alu asociatiunii Lazaru Ionescu, a combiná lucrulu si a reportá inca la siedintia trecuta straordicaria: cea ce insa pana acum inca nu s'a intemplat.

Determinatu:

Rectificarea percentuariloru ce in suma de 611 fl. 37 $\frac{1}{2}$ cr. v. a. cadu pre asociatiunea nostra dupa lasamentulu lui Iov'a Cresticu — se ie spre scire; — dar fiindu ca percentuarile acestea, in legatura cu alte greuminte ce jacu pre lasamentulu amintitu, consuma mai totu substractulu lasamentulu activu, si asiá asociatiunea carea e unu institutu filantropicu, in locu de a spori in mijlocele materiale cu lasamentulu acest'a, — se afla mai multu ingreniata cu pretensiuni enorme: de acea directiunea afla de bine, prin o representatiune preumilita, subscrisa si din partea presiedului adunarii generali, a substerne Maiestatei Sele regesci apostolice umilit'a rogare de a se ierta pre calea gratiei, in folosulu fondului asociatiunii nostre percentuarea mai susu atinsa; care representatiunea va fi de a se substerne in audintia prin domni: Sigismundu Popovicu vicepresiedinte alu adunarii generali, si Antoniu Mocioni, directoriu primariu alu asociatiunii, cerendu-se reportu despre pasii intreprinsi. —

63. Dlu Advocatu Nicolau Philimonu, in poterea unei obligatiuni originale produse aicea, cere a i se desplatit din lasamentulu repositulu Iov'a Cresticu o detorie de 60 fl. v. a. contrasa inca la anul 1864 de acea-si mai apoi repositu Iov'a Cresticu.

Determinatu:

Rogarea acest'a se estrada Dlu fiscalu alu asociatiunii Lazaru Ionescu spre combinare si opiniune. —

64. Dlu presiedinte directoriu secundariu face cunoscutu: ca la expeditiunile decretate sub Nr. 47 a. c. pentru incasarea restantiiloru si atragerea membriloru noi in asociatiune. au fostu lipsa de mai multe feliiuri de tiparitari, care tote la olalta dupa conta alaturata facu o suma de 63 fl. v. a. cere dara ca suma acest'a in modu supletoriu sa se assemne la perceptoratu in erogatiunile anului curinte.

Determinatu:

Fiindu constatata lips'a tiparituriloru amintite, — spelele tipariului in suma de 63 fl. v. a. pre bas'a decisului adunarii generali din 16/28 decem-

FOISIORA.

PREAMBLARI

(reprod. din „Convorbiri literarie“)

(Urmare.)

VIII.

— Ide'a e frumoasa, dise Edgar. De unu lucru numai me miru; cum de o cascada atatu de furiosa, incungiurata de munti atatu de selbatici, ti-a produsu acest'a inspiratiune. Aici nu vedu nici pareulu care curge, nici copila care privesce perduta in oglinda lina a apei.

„Se vede ca nu esei poetu, replica tinerulu.

Candu privesce o natura maralia, dise eu, nici odata nu credu sa poti fi inspiratu a o cantá. Tote simtirile suntu atatu de absorbite de tabloulu ce ai inaintea ochiloru, incatu mintea nu are libertate destula pentru a o preface intr'o idea poetica. Mai tardiu abia, candu acelu spectaculu ie o alta forma in inchipuire si in giurulu seu se grupéza si alte idei, esti in stare a o preface intr'o materia poetica.

„Foré dreptu, curma poetulu. In acestu momentu candu me uitu la acest'a apa infuriata, me apuca unu fioru si crierii mei suntu paralizati prin vuetulu si aspectulu ce petrundu in trenisii.

— Deca este asiá, response Edgar, cum de ai ayutu destula linisce in fantasia pentru a-ti inchipui tabloulu frumosu a unui linu pareu la care siede o copila ce i-si acufunda privirea in apa si cum de ti-ai ganditu langa dens'a pre amarezulu ei care invidieza pareulu pentru privirile dulci ale iubitei lui?

„Singuru nu sci cum. Dupa ce privisemu catu-va tempu acestu riu impetuosu, m'amu esiediatu pre acesta pétra intr'o stare sufletesca pre care nu ti-o potu descrie. Atunci printr'unu joc bizaru alu fantasiei mi se infatisia in gandu unu spectaculu cu totutu contrariu in fatia cu acesta furia, i-mi adasei aminte de unu micu pareu ce curgea langa mor'a din satulu unde m'am nascutu; unde amu petrecutu copilaria mea si pre malulu caruia me intalneaua a dese cu o copila frumoasa ca unu angeru. Candu tinendu-ne de mana, ne uitamu amendoi in undele pareului si ascultamu miscarea monotona a rotiloru morei, orele mele se strecurau asiá de grabnicu si eramu asiá de fericitu cum nu voi mai fi. De aceea amu cantatu langa podulu dracului o copila la pareu si voi cantá pote langa unu pareu vre-o balada, in care voi descrie o cadere de apa ingrozitoare.

I-mi pare, amu disu eu, ca inspiratiunile poetice nu aterna nici odata dela priveli esteriore. Ele suntu armarea unei stári anormale a sufletulu si natura nu servesce decatu a impodobí ide'a ce s'a nascutu in fantasia poetulu. De aceea credu ca cele mai multe poesii, chiaru acele unde se descriu frumsetie ale naturei, se compunu mai multu in liniscea cabinetulu.

„Aveti dreptate! dise poetulu, scolandu-se si lovindu-se cu mana pre frunte. Aici! Aici! este ascunsu tesaurulu tuturor aspiratiuniloru.

— E nostimu poetulu, i-mi dise incetu Edgar. Deca l'amu invitá sa vie cu noi?

Unde ve duceti, i-lu intrebai eu atunci.

„In Itali'a i-mi response elu, in tier'a unde inflorescu portocalele. Voiu sa trecu preste Simpon . . .

— Bravo! atriga Edgar si noi totu intr'acolo

ne indreptamu. Voiu sa calatorimu impreuna?

„Bucurosu! response elu.

„Toti trei ne purceseram in susu spre St. Gottardo.

Pre drumu, noulu nostru tovariesu ne spuse ca se numesce Alessandru de V. ca vine din Parisu unde locuiesce acum, de candu parinti sei au muritu si ca avendu o positiune materiala destulu de injemanateca, voiesce sa calatoréscu; ca simte unu mare doru sa merga in Itali'a, unde gandesece sa se asiedie catu-va ani. Alessandru era unu omu curiosu, de candu in candu se intrecea in veselia cu Edgar, si apoi dupa cate-va momente cadea in tacere si melancolia. Candu i venea furia declamatiunii, ne recita ore intregi poesii, gesticulandu din mani ca unu desperatu, iera candu poesia era trista, glasulu seu devenea duiosu si ochii sei se indreptau spre unu punctu de care nu se mai desfipeau si laau o expresiune plina de durere. Trecesemu St. Gottardo si ne apropiasemu de orasielulu Hospenthal, candu s'or'le incepea a se cobori. Aici ne otarisemu sa remanemu preste nopte. Dupa mesa ne duseramu in gradina otelului si siedindu la o mesa veni iera v'orb'a intre noi despre poesia.

— Explicati-mi si mie unu lucru, ne dise Edgar. Pentru ce din simtirile omenesci, amorulu este celu ce se canta mai multu de poeti?

„Cum? striga Alessandru, sarindu dreptu in susu. D-ta, pui o asemenea intrebare! O! A! O!

— Ce felu O! A! O!? Ei dara, eu punu acesta intrebare, caci i-mi pare curiosu . . .

Fost'ai vre-odata inamoratu? l'amu intrebatu eu.

— Nu! adeca . . . dara; sa ve spunu dreptu, singuru nu sci.

Deca nu sci n'ai fostu.

la 6 ore după media de la care actul sunt de a se convocă toți domni membri de fatia. —

Protocolul acestuia în prezența Domnilor Mironu Romanu, Dr. Atanasiu Siandoru și Petru Petroviciu cetindu-se s'a autentificat. — Aradu în 19 Iunie 1868. — Direcțiunea asociației naționale aradene, pentru cultura poporului romanu. —

Mironu Romanu m. p.
directoru secundariu.

Petru Popoviciu m. p.
notariu directu.

Principatele române unite.

În nr. trecutu amu menționatu foarte pre scurtu de închiderea camerei deputatilor din Romani'a. Eata mesagiulu Domnitorului, prin carele s'a închisut acelu corpul legislativ:

„Domni deputati!

La deschiderea sesiunii actuale amu espresu increderea mea în d-văstra, basatu pre convingerea ce aveamu și amu, ca ori de câte ori unu guvern face în sinceritate și lealitate apelu la țiera va găsi în țera unu resnetu puternicu.

Sesiunea ce espira astadi mi-a dovedit, ca nu ne insielamu și suntu fericit de a constată ca după constituanta, adunarea actuală este aceea care a făcutu cele mai mari și mai importante legi; și că sa nu citezu aci decâtu trei, voi aduce aminte ca a indiestratu țier'a cu legea organizării armatei, a politiei rurale și a drumurilor de feru, care sunt menite a produce rezultatele cele mai fecunde pentru prosperitatea și întărirea materiale și morale a Romaniiei.

Dacă efectele unor'a din legile ce a-li votatu au fostu întârziatu prin cauzele cari au adusu disolvarea senatului, amu, domni deputati, firm'a și deplin'a credința ca senatul viitoru, respundindu mai bine la speranțele și acceptările Romaniiei, ne va face sa recastigamu tempulu perdutu.

Multamirile ce vinu a ve exprimă pentru concursulu leal, patriotic și inteligent ce a-ti datu guvernulu meu, fără nici o preocupare de partita, suntu siguru, domni deputati, ca le-ali găsi deji în consciința d-văstra și ca întorcendu-ve pre la districtele d-văstre, veti află și mai puternice în mijloculu concetățienilor d-văstre în recunoștința tuturor româniloru.

Dumnezeu sa ve aiba intru a sea sânta padia. Sesiunea anulu 1867—1868 este închisă.

Carol.

(Urméza semnaturile ministrilor.)

Varietăți.

** A esitu de sub tipariu:

„Compendiu de dreptulu canonic, alu unei sântei, sobornicesci și apostolesci biserici, compusu de Andreiu Baronu de Siagun'a, Archiepiscopu și Metropolitu alu româniloru de relegea greco-resaritenă din Ungari'a și Ardealu“, — de 31 côle în formatu de 8° mare și se afla de vendi-re la Tipografi'a archidieceșana. Pretiulu unui esemplariu 3 fl. v. a.

* Autonomia catoliciloru
** Latini. Despre acest'a scrie Napló: „Pasulu celu dintâiu făcutu în Transilvani'a în privința realizării autonomiei bisericesci în sinulu bis. rom. catolice latine, nu a pututu duce la scopulu dorit. Lai-cii (lămeii) nu se indestulira cu o organizațiune, în carele se fia ei majorisati totu deun'a de preotine, prin ea catolicii nu au dobândit altă, decâtu că sa ia putere din mâinile regimului spre a se concentra în mâinile episcopiloru. Astfeliu de organizațiune nici în Ungari'a nu aru corespunde scopulu, pre carele lu au catolicii, cându urgéza autonomia bisericeii loru. Organizațiunea sa fia de asiă încâtu sa se póa recunoșce o reprezentantia adeverată de catolici.

* Societatea Dramatică româna a plecatu Joi dimineții spre Lugosiu. După cum audim Directorulu societății are de cugeta a trece de aci la Temišoara, apoi la Pestu și Viena și a se reînturna pre 20—22 Augustu preste Ora-dea la Clusiu. În tempulu Adunării generale însă dorește a fi în Gherla.

* Chassepot. Se dice ca regimulu francesu a impuleritu pre celu austriacu sa-si cumpere din Franci'a puscii de Chassepot.

** Gherla 16 Iunie. Inscințiare

lit. Fiindu-ca pre de unaparte nu s'au adunatu atât prenumerați, câtu suntu de lipsa pentru a poté suportă celu puțin spesele obveniete — pentru-acele se urca minimo calculu la 120—130 fl. v. a. — și până acum'a nu suntu decâtu numai 268 de prenumerați, cari cîte cu 30 xr. facu un'a suma de 80 fl. 40 xr. și asiă lipsescu încă 49 fl. 60 xr. și pre de alta parte tipografi'a diecesana este ocupata cu alte tipariture urgente încâtu numai preste unu timpu de 2 septămeni poté sa apuce de tiparitu.

Din astu punctu de vedere subscribul este silitu a inscintia on. publ. respective pre onorati prenumerați, ca tempulu prenumerațiunei se prelungește până la finea lunei viit. însă tipărirea opositorului „Vade Mecum“ va urm'a de locu cătu va avé tempu tipo grafi'a amintita.

Teodoru Manu,
vicefiscalu comitalensu.

* Fôia ce apare în Oradea — mare scrie ca acelu se afla unu „Monte Christo“ modernu. Acest'a umbla din o bolta în alta și cumpera din toate obiectele ce nu mai trebuiescu nimenui precum: girandole, candelabre, cărți de notiție, facenduri și totu-deun'a observarea ca suntu bune pentru servitorii lui. În otele séu alte locande deca cinstesc pre-ve-unu servitoriu mai puțin de 5fl. nu cinstesc; cumpera 5 cigări (londres) și da 10 fl. celoi ce are sa le aduca, 9 fl. 40 ce vinu inapoi, i spendéza adacatoriulu cigărilor.

Nr. 64—1868.

Multamita publica.

Subscri'a eforia aduce la cunoscința on. publicu românu, precum ca on. și multu stimatulu d. M. Păscali, artistu românu și directoru alu societății teatrale, venindu dela Bucureșci în voiajiulu artisticu, la Brasovu, a datu și o representațiune teatrală în favorulu gimnaziulu nostru românu gr. or. de aici, care a rezultatu unu venitu curatu de 138 fl. 34 xr. v. a.

Deci subscri'a eforia i aduce în numele ei și alu predisului Institutu ceam mai ferbinte multamita pentru acestu faptu uman și bine-voitoriu.

Atotoputitele Parinte ceres a sa-lu întarésca și sa spriginésca întreprinderile Domniei sele, pentru că sa i se implinésca acceptările cele mai multamitoare a le grelei, dara pre frumôsei sele arte. —

Brasovu 8/20 Iunie 1868.

Efori'a scôleloru centrale române gr. orientale.

30—1 CONCURSU

Pentru ocuparea stăniilor vacante de invetiatoriu din comunitățile: Costeiu, în protopresbiteratulu gr. or. românu alu Versietolui, și Iclod'a, în alu Jebelului, — ce suntu îngerieate maritulu comitatu alu Timisului, — se escrie prin acest'a concursu.

Cu aceste stăni suntu împreunatu următoarele emolumente anuale:

I. Costeiu.

a) în bani gal'a: 105 fl. v. a.
b) în naturali: 30 meti de grân, 20 meti de cucuruza, 100 punti de clisa, 25 punti de sare, 25 punti de lumini, 6 etângini lemne de arsu, unu jugeru de somanatura, o grădina de 140 stângini patrați și cuartiru liberu.

II. Iclod'a.

a) în bani gal'a 36 fl. 80 cr. v. a.
b) în naturalii: 10 meti de grân, 10 meti de cucuruza, 50 punti de clisa, 25 punti de sare, 7½ punti de lumini, 2 orgii de lemne, 3 orgii de paie, 2 jugere de aratura, 2 jugere de livada, ½ jugeru de grădina cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupă vre-unulu din aceste posturi de invetiatoriu voru avé a indiestră petitiunile loru concursuale — timbrate după cuvința — cu estrasu de boțezu, cu atestatu despre absolvirea cu sporiu bonu a cursulu pedagogic în institutul preparandulu din Aradu, apoi despre servitiulu de până acum și purtarea loru morala și politica, și astfeliu indiestrate le voru substerne Venerabilulu Consistoriu dreptu-maritoriu alu Caransebesiulu până în 18/30 Iuliu a. c.

Caransebesiu 6 Iunie 1868.

Consistoriulu decesei Caransebesiulu.

30—3 CONCURSU

Pentru vacanța stăni invetiatorésca din comun'a Pestes în Protopopiatulu Pestesulu se des-

chide concursu până de astadi în 4 septămeni.

Salariulu invetiatorésca e 60 fl. v. a. pre anu — 24 chibele de bucatu — 2 vici de pasula — și lemno de focu, de acesti'a și stolele cantorale.

Cei ce aru dori a avé stăniunea acest'a, până la terminulu din susu, va sa-si face recurserle sele gatite cum se cade și adresate Ven. Consistoriu Aradani, apoi sa le tramita subscribulu.

Oradea-mare 1 Maiu 1868.

Ioann Passio

Protop. Pestesulu și insp.
distr. de scôle.

35—3 EDICTU

George Cucu din Siercail'a, carele acum de 4 ani au parasitu cu necredința pre legiul'a sea soeie Elen'a nascuta G. Tunsoiu din Sinc'noua, și au prebegitu în lume, nesciindu-se de loculu aflării lui. Se citeza prin acest'a, că în terminu de 6 luni dela datulu de fatia sa se infatiosiedie înainte acestu foru matrimonial; căci în lipsa, și fără de densulu se voru decide cele de lipsa, în sensulu S. S. canône ale bisericeii nôtre dreptu-maritôre greco-orientale.

Fagarasiu 28 Martiu 1868.

Forulu matrimonialu gr. or. alu tract. I.

alul Fagarasiulu.

Petru Popescu.

Protopopu.

Publicatiune.

Din 30 Iunie a. c. se voru continuă trebile bancii nationale austriace, cari fura până acum sub îngrijirea casei de tribut și vama de banc'a filiale privilegi austriaca, în strad'a macelariloru Nro 4, de sine.

Deci se îndrepta toti acei'a, cari au trebii de schimbu cu bancnote.

asignatii de banca;
asignatii de imprumutu;
hypotecare, de creditu séu asignatii partiali hypotecari a bine voi, sa se adreseze cătra susu numit'a adresa.

Orele de funcți: dela 8 până la 2 ore.

Sabiu în 24 Iunie 1868.

Dela banc'a nationale privilegiata a Austriei

29—2.

28—2 CONCURSU

Devenindu stăniunea unu invetiatoriu dela scôla capitala gr. or. din Dobri'a vacanta, prin acest'a se deschide concursu până la ultim'a lunei Iuliu an. cur.

Cu acest'a stăniune invetiatorésca e împreunatu unu salariulu anualu de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupă acest'a stăniune, au a-si asterne concurserle loru cătra efori'a scolara la subscribulu, previedute cu următoarele documente:

1. Ca suntu români de religie gr. or.
2. Ca absolvatu celu puțin gimnaziulu inferioru. Clerici ori Pedagogi în Institutulu archidieceșanu din Sabiu, — cei cu gimnaziulu superioru voru avé intietate.
3. Ca au cunoscința de limbele patriei;
4. Dovéda despre portarea loru morala și politica;
5. Dovéda despre ocuparea până acum'a avuta.

Nicolau de Craincu,

Protopopu gr. or. și insp. distr.
de scôle.

22—2 CONCURSU

Prin mórtea parochiulu Pavelu Maniu, a devenitu în comun'a bisericescă gr. or. din Lugosiu un'a parochia vacanta, pentru întregirea cari a se deschide concursu.

Competitorii pentru acest'a parochia, amesuratu decisiunii Consistoriale din 23 Septembrie 1865 și cerculurulu episcopescu din 8. Octombro 1865 Nr. 260 au de a documentă absolvirea gimnaziulu superioru de 8 clase și a cursulu teologicu; eré recurserle sele cuvințiosu timbrate ale tramite până în 8. Septembrie a. c. calind. vechiu, adresate cătra adunarea generala a comunei bisericesci gr. or. din Lugosiu la mâinile Domnulu Georgiu Pesténu Adm. protopopescu.

Din siedința Representanței adunării generale a comunei bisericesci gr. or., tinuta în Lugosiu în 9/21 Iunie 1868.

Representanți'a comunei bisericesci.